

Splendidum družstvo

Henry James
EVROPANÉ

EVROPANÉ

HENRY JAMES

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

EVROPANÉ

Copyright © Henry James, 1897

Cover © Claude Monet, 1865

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2022

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-222-2 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-223-9 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-224-6 (PDF)

Z amerického originálu *The Europeans* by Henry James, přeložila Tereza Novotná.

Obsah

KAPITOLA I.
KAPITOLA II.
KAPITOLA III.
KAPITOLA IV.
KAPITOLA V.
KAPITOLA VI.
KAPITOLA VII.
KAPITOLA VIII.
KAPITOLA IX.
KAPITOLA X.
KAPITOLA XI.
KAPITOLA XII.

KAPITOLA I.

Úzký hřbitov uprostřed rušného města, viděný z oken ponurého hostince, rozhodně nepřidá nikomu na náladě; a nepomůže ani když plesnivé náhrobky a smuteční kytice osvěží matný, vlhký sníh.

Pokud se stane, že zatímco je vzduch zhuštěný tímto mrazivým mrholením, kalendář ukazuje, že požehnané jarní období už trvá několik dní, je třeba uznat, že na scéně nechybí žádný skličující vliv. Tuto skutečnost velmi silně pocítila před více než třiceti lety dáma, která stála a vyhlížela z jednoho z oken “nejlepšího hotelu” ve starobylém městě Bostonu.

Stála tam už půl hodiny – stála tam, tedy v přestávkách, neboť se čas od času otočila zpět do místnosti a neklidným krokem si měřila její délku. V krbu vesele plápolal oheň, který vydával malý modrý plamínek, a před ním u stolu seděl mladý muž, který pilně pracoval s tužkou. Měl několik listů papíru nastříhaných na malé stejné čtverce a pokrýval je obrázky – podivně vypadajícími postavami. Pracoval rychle a pozorně, občas zaklonil hlavu a držel kresbu na délku paže a neustále si tiše, vesele broukal a pískal.

Dáma se za chůze proplétala kolem něj; její hodně vykrojené sukně byly objemné. Nespustila oči z jeho díla, jen občas je obrátila k zrcadlu zavěšenému nad toaletním stolem na druhé straně

místnosti. Zde se na okamžik zastavila, oběma rukama se štípla do pasu neboť tyto partie – byly velmi kypré a hezké – zvedla ruce k mnoha spleteným copům svých vlasů, a to pohybem napůl hladivým, napůl opravným. Pozorný pozorovatel by si mohl myslet, že během těchto období zoufalého sebepozorování její tvář zapomněla na svou melancholii, ale jakmile se opět přiblížila k oknu, začala hlásat, že je velmi nešťastná žena.

A vskutku, to, co spatřila, nedávalo důvod k radosti. Okenní tabule byly potlučené sněhem, kameny na hřbitově pod nimi jako by se držely v pozoru, aby na ně nepadaly sněhové vločky. Před ulicí je chránilo vysoké železné zábradlí a na druhé straně zábradlí v tekutém sněhu podupávalo shromáždění Bostoňanů. Mnozí z nich se dívali nahoru a dolů; zdálo se, že na něco čekají. Čas od času se k místu, kde stáli, přiblížilo podivné vozidlo – takové, jaké dáma u okna navzdory značnému obeznámení s lidskými vynálezy ještě nikdy neviděla: obrovský nízký omnibus, pomalovaný zářivými barvami a zřejmě ozdobený cinkajícími zvonky, připevněný k jakési drážce, který s velkým rachotem, poskakováním a škrábáním táhl pár pozoruhodně mladých koní. Když dorazil do určitého bodu, lidé před hřbitovem, mezi nimiž převažovaly ženy s brašnami a balíčky, se na něj vrhli v kompaktním tělese – pohyb připomínající boj o místo v záchranném člunu na moři.

Pak se záchranný člun – nebo záchranný vůz, jak ho nejasně označila dáma u okna hotelu – rozjel na svých rozviklaných kolech a kormidelník (kočí) z přídě nesourodě řídil jeho směr. Tento jev s dychtivě se pohybujícími ženami v pláštích, nesoucích síťovky a balíčky se opakoval každé tři hodiny.

Na druhé straně hřbitova se táhla řada malých domků z červených cihel, na konci naproti hotelu se vysoko do mlhy sněhových vloček tyčila vysoká dřevěná kostelní věž, natřená na bílo. Dáma u okna se na ni chvíli dívala; z důvodů jí vlastních ji považovala za nejošklivější věc, jakou kdy viděla. Nenáviděla ji, opovrhovala ji; přivádělo ji to do stavu podráždění, který byl zcela neúměrný jakémukoli rozumnému motivu. Nikdy předtím jí na kostelních věžích nic nevadilo.

Dáma nebyla žádná velká krasavice, ale i když vyjadřovala zmatené podráždění, její tvář byla velmi zajímavá a příjemná. Nebyla moc hezká ani v raném mládí, ačkoli byla štíhlá. Nyní s velkou dávkou mimořádně dobře tvarovaných oblých kontur – což naznačovalo jak zralost, tak pružnost – nesla svých třiatřicet let, jako by lehkovážná Hebe nesla přeplněný pohár vína. Přesto vypadala velmi mladě. Její světlá pleť byla unavená, jak říkají Francouzi; ústa měla drobná, rty plné, zuby nerovnoměrné, bradu běžně modelovanou; měla trochu tlustý nos, a když se usmívala – usmívala se neustále, vrásky vedle něj se zvedaly příliš vysoko, směrem k očím. Ale ty oči byly okouzlující: šedé barvy, zářivé, bystré, plné intelligence. Čelo měla nízké – to byl její další hezký rys; a měla velké množství jemných tmavých vlasů, které měla vždy spletené do copu způsobem, který naznačoval, že jde o nějakou cizinku. Měla velkou sbírku náušnic, které nosila střídavě a které jako by dodávaly punc jejímu exotickému vzhledu. Jednou jí někdo složil kompliment, který ji potěšil víc než cokoli, to kdy slyšela. “Krásná žena?” řekl kdosi. “Vždyť není moc hezká,” odvětil jiný. “Nevím,” odpověděl onen pozorovatel, “ale hlavu nosí jako vznešená žena.” Můžete si představit, jestli potom nosila hlavu méně vzhledně.

Nakonec se odvrátila od okna a přitiskla si ruce na oči. „Je to příliš hrozné!“ vykřikla. „Já se vrátím – já se vrátím!“ vrhla se do křesla před krbem.

„Počkej chvíli, drahá sestro,“ řekl tiše mladík a skicoval dál na své útržky papíru.

Paní natáhla nohu; byla velmi malá a na střevíčku měla obrovskou růži. Chvíli upírala oči na tuto ozdobu a pak se podívala na žhavé lůžko antracitového uhlí v roštu. „Viděl jsi někdy něco tak ohavného jako ten oheň?“ dožadovala se odpovědi. „Viděl jsi někdy něco tak strašného, jako je tohle všechno?“ Anglicky mluvila naprosto čistě, ale tento francouzský epiteton vyřkla způsobem, který naznačoval, že je zvyklá používat francouzské epitety.

„Myslím, že ten oheň je moc hezký,“ řekl mladík a chvíli se na něj díval. „Ty malé modré jazýčky, které tančí na vrcholcích karmínových uhlíků, jsou nesmírně malebné. Je jako oheň v alchymistické laboratoři.“

„Jsi příliš dobromyslný, můj milý,“ prohlásila jeho spoléčnice.

Mladík držel jednu ze svých kreseb s hlavou na stranu. Jazykem si jemně přejížděl po spodním rtu. „Dobromyslný – ano. Příliš dobromyslný – ne.“

„Jsi podrážděný,“ řekla dáma a podívala se na svůj střevíc.

Začal retušovat svůj náčrtek. „Myslím, že ty jsi podrážděná.“

„Ach, to ano!“ řekla a trochu hořce se zasmála. „Je to nejtemnější den mého života – a ty víš, co to znamená.“

„Počkej do zítřka,“ opáčil mladý muž.

„Ano, udělali jsme velkou chybu. Jestli o tom dneska někdo pochybuje, zítra už určitě nebude. Ce sera clair, au moins! (Alespoň to bude jasné!)“

Mladík chvíli mlčel a kreslil tužkou.

„Nepoznat své chyby – to by bylo životní neštěstí,“ pokračovala dáma a stále si prohlížela svou krásnou nohu.

„Má nejdražší sestro,“ řekl mladík, stále soustředěný na své kreslení, „naznačuješ snad, že nejsem dost chytrý?“

„No, podle tvé vlastní teorie to nemohu nazvat chybou,“ odpověděla mu sestra dost trefně.

Mladík se jasně a svěže zasmál. „Ty jsi přinejmenším dost chytrá, drahá sestro,“ řekl.

„Moc jsem chytrá nebyla, když jsem navrhla odjezd do Ameriky.“

„Byla jsi to ty, kdo to navrhl?“ zeptal se její bratr překvapeně.

Otočila hlavu a se zvednutým obočím se na něj zadívala. „Chceš si to snad připsat na svůj účet?“

„Jestli chceš, vezmu to na sebe,“ řekl a s úsměvem vzhlédl.

„Ano,“ opáčila za chvíli, „v těchto věcech neděláš žádný rozdíl.

Nemáš smysl pro majetek.“

Mladík se znovu radostně zasmál. „Jestli to znamená, že nemám žádný majetek, pak máš pravdu!“

„Nedělej si legraci ze své chudoby,“ řekla mu sestra. „To je stejně vulgární jako se tím chlubit.“

„Moje chudoba! Právě jsem dokončil kresbu, která mi vynese padesát franků!“

„Voyons, (podívám se),“ řekla dáma a natáhla ruku.

Muž ještě něco dokreslil, a pak jí podal svůj nákres. Podívala se na kresbu, ale pokračovala ve svém nápadu z před chvíle. „Kdyby tě nějaká žena vybídla, abys ji požádal o ruku, řekl bys: “Jistě, má drahá, s radostí!” A vzal by sis ji a byl bys dojemně šťastný i bez peněz? A pak bys jí po třech měsících připomněl: “Pamatuješ si ten

blažený den, kdy jsi toužila si mě vzít za muže, i když jsi musela vědět, že jsem chudý?”“

Mladík vstal od stolu, trochu si protáhl ruce a přistoupil k oknu. „A co by řekla ona?”

„To je otázka, co by řekla, i když máš okouzlující povahu, a to považuji za tvůj kapitál. Kdybych o tom nebyla přesvědčena, nikdy bych neriskovala, že tě přivedu do této strašné země.“

„Tato komická země, tato rozkošná země!“ zvolal mladík a propukl v nejživější smích.

„Vidíš ty ženy, které se škrábou do omnibusu?“ zeptala se jeho sestra. „Co myslíš, že je na tom přitahuje?”

„Předpokládám, že uvnitř je velmi pohledný muž,” zažertoval mladík.

„V každém z nich? Jezdí jich stovky a muži v této zemi nevypadají vůbec hezky. Co se týče žen – od té doby, co jsem opustila klášter, jsem jich nikdy neviděla tolik najednou.“

„Ženy jsou moc hezké,” prohlásil její bratr, „a celá ta záležitost je velmi zábavná. Musím si to nakreslit.” Rychle se vrátil ke stolu a vzal si pomůcky – malou kreslicí tabulku, list papíru a tři nebo čtyři pastelky. S těmito věcmi se posadil k oknu, díval se ven a s lehkostí si pohrával s tužkou. Při práci se zářivě usmíval. Zářivý je v tuto chvíli skutečně to správné slovo pro jeho silně osvětlenou tvář. Bylo mu osm a dvacet let; měl štíhlou, dobře stavěnou postavu. Ačkoli se nápadně podobal své sestře, byl to člověk s většími přednostmi: hnědovlasý, s jasnou tváří, duchaplného vzezření, s jemnou úpravou rysů a výrazem zároveň městským a vůbec ne vážným, s teplými modrými očima, jemně vykresleným a nadměrně klenutým obočím – knírem, který by se, kdyby dámy psaly sonety svým milencům,

mohl stát námětem takovéto věty – *a s lehkým knírkem, který vlál vzhůru, jako by ho rozfoukával dech neustálého úsměvu*. V jeho fyziognomii bylo cosi vlídného a malebného zároveň. Tvář toho mladého muže byla v tomto ohledu zvláštní; nebyla vůbec vážná, a přesto vzbuzovala tu nejživější důvěru.

„Určitě tam přikresli hodně sněhu,“ řekla mu sestra. „Bože, to je ale počasí!“

„Nechám náčrtek celý bílý a malé postavičky tam dám černé,“ odpověděl mladík se smíchem. „A nazvu to – jak je ten verš, co maminka tak často říkala?“

„Nevzpomínám si,“ řekla chmurně dáma, „že by maminka někdy veršovala.“

„Maminka ti ho nikdy neřekla? No, nic! Uvidíš, že zítra budeme mít báječný den.“

„Qu'en savez-vous? (Jak to můžeš vědět?) Zítra odjedu.“

„Kam pojedesh?“

„Kamkoli pryč odsud. Zpátky do Silberstadtu. Napíšu vládnoucímu knížeti.“

Mladík se trochu potočil a podíval se na ni s připravenou pastelkou. „Má drahá Eugenie,“ zašeptal, „byla jsi na moři tak šťastná?“

Eugenie vstala; v ruce stále držela kresbu, kterou jí dal bratr. Byla to odvážná, expresivní skica skupiny nešťastných lidí na palubě parníku, kteří se k sobě tiskli a chytali se jeden druhého, zatímco plavidlo se pod strašlivým úhlem řítilo dolů do prohlubně vln. Bylo to nesmírně zajímavé a plné jakési tragikomické síly. Eugenie na ten výjev dlouho koukala, a pak udělala smutnou grimasu. „Jak můžeš kreslit tak odporné výjevy? Nejradši bych to hodila do ohně!“ A

odhodila papír. Její bratr tiše sledoval, kam se poděl. Papír se snesl na podlahu, kde ho nechala ležet. Přistoupila k oknu a štípla se v pase. „Proč mi nic nevyčítáš – proč mi neubližuješ?“ zeptala se. „Myslím, že bych se pak cítila lépe. Proč mi neřekneš, že mě nenávidíš za to, že jsem tě sem přivedla?“

„Protože bys tomu nevěřila. Zbožňuji tě, drahá sestro! Jsem rád, že jsem tady, a jsem okouzlen touto vyhlídkou.“

„Nevím, co se mě zmocnilo. Ztratila jsem hlavu,“ pokračovala Eugenie.

Mladý muž na své straně pokračoval v práci s tužkou. „Je to zřejmě velmi zvláštní a zajímavá země. Jsme tady a já si ji hodlám užít.“

Jeho sestra se netrpělivým krokem odvrátila, ale vzápětí se vrátila.

„Dobrá nálada je nepochybně skvělá věc, ale ty jí dáváš člověku příliš mnoho a nevidím, že by ti nějak prospěla.“

Mladík zíral se zdviženým obočím a usmíval se; tužkou si poklepával na svůj hezký nos. „Udělá mi radost!“

„To je to nejmenší, co může dobrá nálada udělat, nic jiného nedokáže. Celý život jsi děkoval štěstěně za tak nepatrné laskavosti, že se kvůli tobě nikdy nenamáhal.“

„Myslím, že se musela trochu namáhat, když mi darovala tak obdivuhodnou sestru.“

„Buď vážný, Felixi. Zapomínáš, že jsem starší než ty.“

„S tak starší sestrou!“ opáčil Felix se smíchem. „Doufal jsem, že jsme vážnost nechali v Evropě.“

„Nezapomeň, že je ti skoro třicet let a že jsi jen obyčejný, nemajetný dopisovatel ilustrovaných novin.“

„Obyčejný, možná, ale ne takový bohém, jak si myslíš. A už vůbec ne bez peněz! Mám v kapse sto liber. Mám zakázku na padesát skic

a hodlám namalovat portréty všech našich bratranců a sestřenic, a to po sto dolarech za hlavu.“

„Nejsem ctižádostivá,“ řekla náhle Eugenie.

„Jsi, drahá baronko,“ odpověděl mladík.

Baronka chvíli mlčela a dívala se na sněhem potemnělý hřbitov a narážející koňské povozy. „Ano, jsem ctižádostivá,“ řekla nakonec.

„A moje ctižádost mě přivedla na tohle strašné místo!“ Rozhlédla se kolem sebe – místnost působila poněkud vulgárně a stroze; rozviklaná postel a okno bylo bez závěsů – a trochu vášnivě si povzdechla. „Moje ubohá ctižádost!“ zvolala. Pak se vrhla na pohovku, která stála blízko u zdi, a zakryla si obličej rukama. Její bratr pokračoval v kreslení, rychle a zručně; po chvíli se posadil vedle ní a ukázal jí svůj nákres. „Tak co, nemyslíš, že je to na obyčejného kreslíře docela dobré? Vydělal jsem dalších padesát franků.“

Evženie se podívala na malý obrázek, když jí ho položil na klín.

„Ano, je to velmi pěkné,“ řekla. A za chvíli dodala: „Myslíš, že to dělá i naše rodina?“

„Co dělá?“

„Vlézt do těch věcí a vypadat takhle.“

Felix chvíli přemýšlel. „To opravdu nedokážu říct. Bude zajímavé to zjistit.“

„Ach, bohatí lidé tak vypadat nemohou!“ řekla rozhodně baronka.

„Jsi si opravdu jistá, že jsou bohatí?“ zeptal se Felix lehce.

Jeho sestra se pomalu otočila na svém místě a podívala se na něj.

„Nebesa!“ zašeptala. „Ty umíš podivné věci vytahovat na světlo!“

„Určitě to bude mnohem příjemnější, pokud jsou bohatí,“ prohlásil Felix.

„Myslíš, že kdybych nevěděla, že jsou bohatí, že bych jsem vůbec přijela?“

Mladý muž se setkal s poněkud vyzývavým pohledem své sestry, který byl jasný a spokojený. „Ano, určitě to bude tady příjemnější,“ zopakoval.

„To je vše, co od nich očekávám,“ řekla baronka. „Nepočítám s tím, že budou chytrí nebo přátelští – zpočátku – nebo elegantní či zajímaví. Ale ujišťuji tě, že trvám na tom, že jsou bohatí.“

Felix si opřel hlavu o opěradlo pohovky a chvíli se díval na podlouhlý kousek oblohy, kterému okno sloužilo jako rám. Sníh přestával padat; zdálo se mu, že se obloha začala rozjasňovat.

„Počítám s tím, že jsou bohatí,“ řekl nakonec, „a mocní, a chytrí, a přátelští, a elegantní, a zajímaví, a moc rozkošní! Tu vas voir.

(Uvidíme.)“ Naklonil se dopředu a políbil sestru. „Podívej se ven! Jako předzvěst, o čem mluvím, se obloha zbarvuje dozlatova; den bude nádherný.“

A skutečně, během pěti minut se počasí změnilo. Slunce se prodralo skrz sněhové mraky a skočilo do barončina pokoje. „Bonté, božské,“ zvolala tato dáma, „to je ale počasí!“

„Půjďme se podívat do světa,“ řekl Felix.

* * *

A po chvíli vyšli ven. Vzduch byl už teplý a zářivé sluneční paprsky vysušily chodníky. Pomalu se procházeli ulicemi a prohlíželi si lidi a domy, obchody a vozidla, planoucí modrou oblohu a zablácené přechody, spěchající muže a procházející se dívky, červené cihly a jasně zelené stromy. Všude kolem byla neobyčejná směs elegance a ošuntělosti zároveň. Den se z hodiny na hodinu stával jarním, dokonce i v rušných ulicích byla cítit vůně země a květu. Felixe to

nesmírně bavilo. Říkal, že je to komická země, a chodil a smál se všemu, co viděl. Člověk by řekl, že americká civilizace se pro jeho smysly projevuje jako tkáň kapitálních vtipů. Vtipy byly jistě vynikající a mladíkovo veselí bylo opravdové. Měl to, čemu se říká obrazový smysl, a tento první pohled na demokratické mravy v něm vzbudil stejnou pozornost, jakou by věnoval pohybům živého mladého člověka s jasnou pletí. Taková pozornost by byla demonstrativní a lichotivá; a v tomto případě by Felix mohl být považován za nedisciplinovaného mladého exulanta, který se vrací do míst svého dětství. Stále se díval na zvláštní modř oblohy, na roztroušené barevné skvrny a radostně vdechoval svěží vzduch. „Comme c'est bariolé, eh? (Jak pestré, že?)“ řekl sestře tím cizím jazykem, který oba zřejmě cítili jako tajemné pobídnutí občas ho použít.

„Ano, je to bariolé (pestrobarevné),“ odpověděla baronka. „Nelíbí se mi to zbarvení, bolí mě z něj oči.“

„Ukazuje to, jak se setkávají extrémy,“ opáčil mladík. „Zdá se, že místo na Západ jsme se vydali na Východ. Způsob, jakým se obloha dotýká střech domů, je jako v Káhiře a červené a modré nápisy polepené na tváři všeho připomínají mohamedánskou výzdobu.“

„Ty mladé ženy nejsou mohamedánky,“ řekla jeho sestra. „Nedá se říct, že by si zakrývaly tváře. Nikdy jsem neviděla nic tak odvážného.“

„Díky bohu, že si neskrývají tváře!“ zvolal Felix. „Mají neobyčejně hezké tváře.“

„Ano, jejich tváře jsou často velmi hezké,“ řekla baronka, která byla velmi chytrá žena. Byla to příliš chytrá žena na to, aby nebyla schopna mnoha spravedlivých a jemných postřehů. Přitiskla se k

bratrově paži těsněji než obvykle; nebyla rozjařená jako on; mluvila jen málo, ale všímala si mnoha věcí a měla své úvahy. Byla trochu vzrušená; cítila, že skutečně přijela do cizí země, aby si zde vydobyla štěstí.

Povrchně si byla vědoma značného podráždění a nespokojenosti; baronka byla velmi jemná a vybíravá osoba. Kdysi nejednou se vydala do zářivé společnosti na jarmark do provinčního města. Teď se jí zdálo, že je na obrovském jarmarku nejen zábava, ale i nuda. Přistihla se, že se střídavě usmívá a mračí; podívaná byla sice zajímavá, ale bylo nepravděpodobné, že by se nechala strhnout tou jejich náladou.

Baronka nikdy předtím neviděla pohromadě chodit tolik lidí; nikdy se ani nemíchala s lidmi, které neznala. Postupně však cítila, že tento veletrh je vážnějším podnikem. Vydala se s bratrem do velké veřejné zahrady, která vypadala moc pěkně, ale kde ji překvapilo, že nevidí žádné kočáry. Odpoledne se chýlilo ke konci; hrubá, živá tráva a štihlé kmeny stromů byly pozlacené rovnými slunečními paprsky – pozlacené jako čerstvě vytěžené zlato. Byla to hodina, kdy by se dámy měly jít provětrat a projít kolem živého plotu chodců, kteří si tázavě přidržují slunečníky. Zde však Eugenie nepozorovala žádné náznaky tohoto zvyku, jehož absence byla o to podivnější, že se zde nacházela půvabná alej s pozoruhodně klenutými jilmy v nejvhodnějším sousedství velké, veselé ulice, do níž zřejmě zámožnější příslušníci měšťanstva často chodili. Naši přátelé vyšli na tuto dobře osvětlenou promenádu a Felix si všiml mnoha dalších hezkých dívek a upozornil na ně svou sestru. Toto však bylo zbytečné, neboť baronka si tyto půvabné mladé dámy již zběžně prohlédla.

„Mám přesvědčení, že naše sestřenice jsou přesně takové,“ řekl Felix.

Baronka v to doufala, ale mlčela. „Jsou moc hezké, ale jsou to pouhá děvčátka. Kde jsou ženy – třicetileté ženy?“

„Myslíš třiatřicetileté?“ chtěl se zeptat její bratr, protože často rozuměl tomu, co řekla i tomu, co neřekla. Ale on jen vykřikl nad krásou západu slunce, zatímco baronka, která přišla hledat své štěstí, uvažovala, že by pro ni jistě bylo dobré, kdyby osoby, s nimiž by se mohla poměřovat, byly všechny pouhé mladé dívky. Západ slunce byl nádherný; zastavili se, aby se na něj podívali; Felix prohlásil, že nikdy neviděl tak nádhernou směsici barev. Baronce se také zdál nádherný; a snad ji to těšilo tím víc, že zatímco tam stála, byla si vědoma mnoha obdivných pozorování ze strany mnohých hezkých mužů, kteří tudy procházeli a kterým nemohla být lhostejná distingovaná, nápadně oblečená žena s cizokrajným vystupováním, která na rohu bostonské ulice vykřikuje francouzsky něco o krásách přírody. Eugenie se zvedla nálada. Oddala se jisté klidné veselosti. Pokud přišla hledat štěstí, zdálo se jí, že ho snadno najde. V nádherné čistotě západní oblohy byl jeho příslib; v mírných, nevtíravých pohledech kolemjdoucích bylo cítit jisté přirozené usnadnění věcí.

„Nevrátíš se do Silberstadtu, co?“ zeptal se Felix.

„Ještě ne,“ usmála se baronka.

„Ani nebudeš psát vládnoucímu knížeti?“

„Napíšu mu, že tady o něm zřejmě nic nevědí.“

„Nebude ti věřit,“ ušklíbl se mladík. „Radím ti, abys ho nechala na pokoji.“

Felix sám byl i nadále ve skvělé náladě. Vychován se starobylými zvyky v malebném městě, nacházel přesto v této puritánské metropoli spoustu místního koloritu. Toho večera po večeři řekl sestře, že se zítra brzy ráno vydá vyhledat jejich rodinu.

„Jsi velmi netrpělivý,“ řekla Eugenie.

„Co může být přirozenějšího, když jsem dnes viděl všechny ty krásné dívky? Pokud jsou naše příbuzné takové, čím dříve je člověk pozná, tím líp.“

„Možná nejsou,“ řekla Eugenie. „Měli jsme přivést nějaké dopisy jiným lidem.“

„Ti jiní lidé by nebyli naši příbuzní.“

„Možná by to s nimi nebylo o nic horší,“ odpověděla baronka.

Její bratr se na ni podíval se zvednutým obočím. „To jsi neřekla, když jsi mi poprvé navrhla, abychom sem přijeli a sbratřili se s našimi příbuznými. Říkala jsi, že je to popud přirozené náklonnosti, a když jsem navrhl nějaké důvody proti, prohlásila jsi, že voix du sang (hlas krve) by měl mít přednost před vším.“

„Ty si na to nevzpomínáš?“ podivila se baronka.

„Ale, ano! Velmi mě to dojalo.“

* * *

Procházela se sem a tam po pokoji, jak to dělala každé ráno; zastavila se v chůzi a pohlédla na bratra. Zřejmě se chystala něco říct, ale zarazila se a pokračovala v chůzi. Pak za několik okamžiků řekla něco jiného, co mělo účinek vysvětlení potlačení její předchozí myšlenky. „Nikdy nebudeš ničím jiným než dítětem, drahý bratře.“ „Člověk by si myslel, že vám je madam,“ odpověděl Felix se smíchem, „tisíc let.“

„Někdy mám takový pocit,“ řekla baronka.

„Půjdu tedy a oznámím naší milé rodině příjezd tak výjimečné osobnosti. Okamžitě se za tebou vydají a vzdají ti úctu.“

Eugenie znovu přešla po celé délce místnosti, pak se zastavila před svým bratrem a položila mu ruku na rameno. „Nechci, aby za mnou přišli. To nesmíš dovolit. Takhle se s nimi nechci setkat.“ A v odpověď na jeho tázavý pohled pokračovala. „Půjdeš, prohlédneš si je a podáš zprávu. Vrátiš se a řekneš mi, kdo jsou a co jsou zač; jejich počet, pohlaví, příslušný věk – všechno o nich. Určitě si všeho všímej; buď připraven popsat mi místo, doplňky... Pak, ve svůj volný čas, ve svou určenou hodinu, za okolností, které si sama zvolím, za nimi půjdu. Představím se jim – předstoupím před ně!“ řekla baronka a tentokrát formulovala svou myšlenku s jistou upřímností.

„A jaký vzkaz jim mám předat?“ zeptal se Felix, který živě věřil ve správnost sestřiných opatření.

Chvilí se na něj dívala – na jeho výraz příjemné opravdovosti, kterou obdivovala, odpověděla: „Řekni, co chceš. Vyprávěj můj příběh způsobem, který ti připadá nejpřirozenější.“

A sklonila čelo, aby ji políbil.

KAPITOLA II.

Jestliže zima náhle přeskočila do jara, jaro se pro tuto chvíli stejně rychle přehouplo do léta. To si všimla mladá dívka, která vyšla z velkého čtvercového domu na venkově a procházela se po prostorné zahradě, která ji oddělovala od rozbahněné cesty. Rozkvetlé keře a úhledně upravené rostliny se vyhřívaly v hojnosti světla a tepla; průzračný stín velkých jilmů – byly to nádherné stromy – zdálo se, že každou hodinou houstnout a naprosto obvyklé ticho nabízelo poddajné prostředí pro zvuk vzdáleného kostelního zvonu.

Mladá dívka se zaposlouchala do zvonu, ale nebyla oblečená do kostela. Měla holou hlavu, bílý mušelínový pás s vyšívaným lemem a sukně šatů byla z barevného mušelínu. Byla to mladá dáma ve věku asi dvaadvaceti nebo třiaadvaceti let, a přestože mladá osoba jejího pohlaví, která se v neděli ráno v jarním čase prochází po zahradě s holou hlavou, nemůže být z povahy věci nikdy nepříjemným objektem, neprohlásili byste tuto nevinnou narušitelku soboty za zvlášť hezkou.

Byla vysoká a bledá, hubená a trochu neohrabaná; měla světlé a velmi husté vlasy; její oči byly tmavé a měly tu zvláštnost, že působily zároveň matně a neklidně – a tím se, jak vidíte, fatálně lišily od ideálu “krásných očí”, které si vždycky představujeme jako

zářivé a klidné. Dveře a okna velkého čtvercového domu byly dokořán, aby dovnitř pronikaly očistné sluneční paprsky, jež se ve velkorysých skvrnách rozprostíraly na podlaze široké verandy, na které bylo symetricky rozmístěno několik houpacích křesel se slaměným dnem. Byl to starobylý dům – no, asi osmdesát let starý; byl postavený ze dřeva, natřený čistou, průzračnou, vybledlou šedí a podél průčelí ho v určitých intervalech zdobily ploché dřevěné pilastry natřené na bílo.

Zdálo se, že tyto pilastry podpírají jakýsi klasický fronton, který uprostřed zdobilo velké trojité okno v odvážně vyřezávaném rámu a v každém z menších úhlů prosklený kruhový otvor. Velké bílé dveře, opatřené vysoce leštěným mosazným klepadlem, se koukaly na venkovsky vyhlížející silnici, s níž je spojovala prostorná cesta, dlážděná opotřebovanými a popraskanými, ale velmi čistými cihlami. Za ním se rozprostíraly louky a sady, stodola a rybník; naproti němu, kousek po cestě, stál na protější straně menší dům, natřený na bílo, s vnějšími okenicemi natřenými na zeleno, s malou zahrádkou na jedné straně a sadem na straně druhé. To vše zářilo v ranním vzduchu, skrze nějž se prosté detaily obrazu obracely k oku stejně zřetelně jako položky “součtu” navíc.

Za chvíli vyšla z domu přes náměstí druhá mladá dáma, sestoupila do zahrady a přistoupila k dívce, o níž jsem mluvil. Tato druhá mladá dáma byla také hubená a bledá, ale byla starší než ta druhá, byla nižší a měla tmavé hladké vlasy. Její oči byly na rozdíl od těch druhých jasné a vůbec nebyly neklidné. Na hlavě měla slaměný čepec s bílými stuhami a dlouhý červený indický šátek, který jí na přední straně šatů sahal až k nohám. V ruce nesla malý klíč.

„Gertrudo, jsi si opravdu jistá, že bys raději neměla jít do kostela?“

Gertruda se na ni chvíli dívala, utrhla malou větvičku z keře šeříku, přivoněla k ní a odhodila ji. „Nejsem si jistá ničím!“ odpověděla. Druhá mladá dáma se podívala přímo za ni, na vzdálený rybník, který se leskl mezi dlouhými břehy jedlí. Pak řekla velmi tichým hlasem: „Tohle je klíč od skříně v jídelně. Myslím, že bys ho měla mít, kdyby někdo něco potřeboval.“

„Kdo by něco chtěl?“ Gertruda se dožadovala odpovědi. „Budu v domě úplně sama.“

„Někdo může přijít,“ řekla její společnice.

„Myslíš pana Branda?“

„Ano, Gertrudo. Možná si dá kousek dortu nebo koláče.“

„Nemám ráda muže, kteří pořád jedí koláče!“ prohlásila Gertruda a zatahala za šeříkový keř.

Její společnice se na ni přísně podívala a pak sklopila zrak k zemi.

„Myslím, že otec čekal, že přijdeš do kostela. Co mu mám říct?“

„Řekni, že mě bolí hlava.“

„Že by to byla pravda?“ zeptala se starší dívka a znovu se podívala přímo na rybník.

„Ne, Charlotte,“ řekla mladší prostě.

Charlotta přenesla svůj klidný pohled na tvář své společnice. „Obávám se, že se cítíš neklidná.“

„Cítím se jako vždycky,“ odpověděla Gertruda stejným tónem.

Charlotta se odvrátila, ale chvíli zůstala stát. Vzápětí se podívala na předeek svých šatů. „Nezdá se ti, že mám příliš dlouhý šátek?“ zeptala se.

Gertruda ji zpola obešla a podívala se na šátek. „Myslím, že ho nenosíš správně,“ řekla.

„Jak bych ho měla nosit, drahá?“